

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.82/2023/7. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi november hó 8. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A másodfokú bíróság a testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt **Terhelt1** ellen indított büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 3.B.88/2023/12. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Szekszárdi Törvényszék a 2023. szeptember 5-én kihirdetett 3.B.88/2023/12. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat – távollétében – a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő, társtettesként elkövetett testi sértés büntette és a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdése szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés büntette miatt – halmazati büntetésül – 2 év 10 hónap szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a bűnjelekről, valamint a büntetőeljárás során Terhelt1 vádlott tekintetében felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

[2]

II.

- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a védő elsősorban felmentés, másodlagosan a cselekmény eltérő minősítése és a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést, melyet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 584. § (6) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére nem indokolt meg.
- [4] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában – az ítélet személyi része, illetve a bünteteskiszabási körülmények kisebb fokú helyesbítése mellett – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[5] **III.**

- [6] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 590. § (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a (2) bekezdés szerint kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülbírálat körébe tartozó kérdésekre is.
- [7] Ennek során a másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás – a vádlott előéletével kapcsolatos személyi része tekintetében – a Be. 592. § (2) bekezdésének a) és c) pontjai alapján részben megalapozatlan: az kismértékben hiányos, illetve részben ellentétes az iratok tartalmával. Ezért a másodfokú bíróság a tényállásnak e részét az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, valamint Terheltl II. r. vádlottnak a másodfokú eljárásban beszerzett erkölcsi bizonyítványa alapján – figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjára is – az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:
- [8] Mellőzi a másodfokú bíróság az ítélet [4] pontjában a Szekszárdi Városi Bíróság 9.B.182/2012/5. számú, valamint az ítélet [5] pontjában a Szekszárdi Járásbíróság 32.B.141/2015/50. számú határozataival összefüggő előéleti adatok rögzítését.
- [9] Az ítélet [7] pontjában rögzítetteket akként kellett kiegészíteni, hogy a Szekszárdi Járásbíróság a 15.Bpk.194/2020/3. számú határozatával ittas járművezetés vétsége miatt a vádlottat *további* 2 év 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra is ítélte.
- [10] A fentieken túlmenően Terheltl vádlottat a Szekszárdi Járásbíróság a 2022. december 15-én jogerőre emelkedett 31.B.217/2021/32. számú ítéletével garázdaság vétsége, garázdaság büntette, valamint rongálás vétsége miatt – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Egyben elrendelte a Szekszárdi Járásbíróság 15.Bpk.194/2020/3. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés végrehajtását is.
- [11] Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás immár mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt teljes, illetve részbeni megalapozatlanságot eredményező hibáktól és hiányosságoktól: hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz; az a bűnösségét tagadó vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

[12] **IV.**

- [13] Az elsőfokú bíróság az eljárása során nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, ún. relatív eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna; ítéletét ezért nem kellett hatályon kívül helyezni.
- [14] A törvényszék ítéletének indoklásában meggyőzően adott számot a ténymegállapításairól, illetve ezzel kapcsolatosan Terhelt1 vádlott védekezése elvetésének okairól is, következésképpen az indoklási kötelezettségének is eleget tett.
- [15] A bizonyítékokat értékelő tevékenységével a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, azt megismételni nem kívánja, mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.
- [16] Miután a védő a jogorvoslati kérelmét írásban nem indokolta, és a másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen hozott ügydöntő határozatot, az ítéltábla a védő jogorvoslati kérelme tekintetében az elsőfokú bíróság előtt előadott perbeszédében foglaltakat vette alapul.
- [17] Eszerint a védő elsődleges indítványa felmentésre irányul, melyet azzal indokolt, hogy eltérő tartalmú bizonyítékok állnak rendelkezésre a verekezésben résztvevő felek cselekvőségét illetően. Az pedig, hogy a tettektársak büntetőjogi felelősségét az elkülönített eljárásban már megállapították, nem eredményezheti Terhelt1 vádlott büntetőjogi felelősségének automatikus kimondását. Terhelt1 vádlott esetében ugyanis nem lehetett kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a sértettek bántalmazásában részt vett volna, ekként annak eredménye tekintetében sem lehet ilyen jellegű következtetést tenni a terhére. Erre figyelemmel Terhelt1 vádlott védekezését kell elfogadni, és őt a vád alól fel kell menteni bizonyítottság hiányában.
- [18] A másodfokú bíróság ugyanakkor nem osztotta a védőnek a tényállás bizonytalanságára hivatkozó álláspontját.
- [19] Ahogy a Pécsi Ítéltábla Bf.III.67/2022/41. számú ítéletében már kifejtette, az ellentétes tartalmú nyilatkozatok nem képezik az akadályát annak, hogy a bíróság valósághű tényállást állapítson meg. Az ilyen ügyekben, ahol több, akár ellentétes érdekű oldalhoz tartozó szemtanú szerepel, nem elvárható, hogy mindenki pontosan, a valóságnak megfelelően adja elő az általa észlelteket. Erre is figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság a személyi bizonyítékok értékelésénél, amikor a nyilatkozatoknak csak azt a részét fogadta el, amely más objektív bizonyítékkal alátámasztható volt. Ez pedig megfelel annak az irányadó és következetes ítélkezési gyakorlatnak, mely szerint a bizonyítékok bíróság által történő értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes – általában más bizonyítékokkal is megerősített – részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (*BH 1998.418. számú eseti döntés*).
- [20] Márpedig jelen ügyben az elfogulatlan tanúvallomásokból kizárólag az a következtetés volt levonható, hogy sértett1 és sértett2 sértetteket a vádiratban írt valamennyi terhelt – köztük a jelen ügy vádlottja, Terhelt1 is – bántalmazta. Ebben a lényeges kérdésben valamennyi szemtanú azonos tartalmú nyilatkozatot tett, ezért alappal fogadta el az elsőfokú bíróság tényként, hogy a sértetteket valamennyi vádlott bántalmazta akár ütések, akár rúgások formájában. Ezért a védőnek a bántalmazás bizonyítottságának hiányára történő hivatkozása eleve nem volt elfogadható.
- [21] A szemtanúk vallomását pedig alátámasztotta az ügyben objektív bizonyítékként hivatkozott térfigyelő kamerák felvétele, melyből kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a sértetteket bántalmazó személyek – köztük Terhelt1 vádlott is – futva menekültek a gépkocsijaikhoz, majd azokkal hajtottak el a helyszínről.

- [22] Így az a vádlotti védekezés, mely szerint csupán a sértettek és a terhelt-társak szétválasztásában vett volna részt, eleve kizárható volt, hiszen arról egyetlen tanú sem tett nyilatkozatot, hogy a terheltként azonosított személyek közül bárki felszólította volna a társait a sértettek bántalmazásának abbahagyására, vagy Terhelt1 vádlott bármilyen más módon elhatárolódott volna társai cselekményétől.
- [23] Mindezekre tekintettel tehát kétséget kizáróan és megnyugtatóan lehetett megállapítani azt a tény, hogy Terhelt1 vádlott mind sértett1, mind pedig sértett2 sértett bántalmazásában részt vett.
- [24] Ennyiben tehát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott volt.
- [25] A tényállás személyi részének kiegészítését azonban az alábbiak tették szükségessé.
- [26] A Btk. 97. § (2) bekezdése értelmében a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza, a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. Kivételt ez alól mindössze – a jelen esetben jelentőséggel nem bíró – visszaesés, és az ahhoz fűződő hátrányos jogkövetkezmények képezhetnek.
- [27] Erre figyelemmel a másodfokú bíróság Terhelt1 vádlott esetében mellőzte az ítélet [4] és [5] pontjaiban feltüntetett elítélések adatait, mivel azok az erkölcsi bizonyítványban már nem szerepelnek.
- [28] Ugyanakkor elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy 2022-ben ismét elítélték Terhelt1 vádlottat a Szekszárdi Járásbíróságon, ezért az újabb elítélés adatait a másodfokú bíróság a tényállás részévé tette.
- [29] Pontatlanul került sor az ítélet [7] pontjában feltüntetett határozat rögzítésére, hiszen a joghátrány feltüntetéséből kimaradt, hogy a vádlottal szemben a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés mellett 2 év 6 hónap közötti járművezetéstől eltiltást is kiszabott a bíróság. Mindezekre tehát az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helyesbítette, illetve kiegészítette.
- [30] A fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[31] V.

- [32] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan vont következtetést Terhelt1 vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [33] Következésképpen a bejelentett fellebbezés felmentést célzó részében nem volt megalapozott.
- [34] A cselekmények minősítése is a büntető anyagi jogszabályoknak megfelelő.
- [35] Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a társtettesi szándékegység meglétének nem feltétele az előzetes megállapodás vagy szóbeli megegyezés. A tett közös végrehajtásában megmutatkozó egyetértés a cselekmény színhelyén, a véghezvitel során is létrejöhet.
- [36] Jelen esetben éppen erről van szó; a vádiratban terheltként feltüntetett személyek ugyanis előzetesen nem állapodtak meg sértett1, illetve sértett2 sértettek bántalmazásában, az csak a helyszínen, a sértettekkel szemben tanúsított magatartásukban mutatkozott meg.

- [37] Következetes az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy a társtettesi elkövetői minőség alól utóbb csak az mentesülhet, aki társa felismerhető szándékos tevékenységétől annak észlelésekor nyomban elhatárolja magát, és az elkövetés helyszínéről nyomban eltávozik (*BH 2019.36. számú eseti döntés*).
- [38] Az irányadó tényállásból ezért helyesen vonta le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy a terhelték – köztük Terhelt1 vádlott – szándékegységben, a Btk. 13. § (3) bekezdésében meghatározott társtettesként ütlegettek, illetve rugdosták a sértettet, hiszen egymás tevékenységétől nem határolódtak el, a cselekmény helyszínét a bántalmazás befejezése előtt nem hagyták el, és szó sem volt arról, hogy egymást visszatartották volna a sértettek bántalmazásától.
- [39] Ilyen előzmények után pedig helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra a több évtizedes bírói gyakorlatra, mely szerint az elkövetők társtettesként felelnek a bántalmazással okozott sérülésért, ha a sértettet egymás tevékenységéről tudva, akarategységben, közösen bántalmazzák. E tekintetben pedig nincs jelentősége annak sem, hogy ki, milyen sérülést okozott. Ha ugyanis több elkövető testi sértés okozására irányuló szándékkal bántalmazza a sértettet, társtetteség folytán az az elkövető is súlyos testi sértés miatt tartozik büntetőjogi felelősséggel, aki saját tevékenységével csupán nyolc napon belül gyógyuló sérülést okozott (*BH 1981.258. számú és BH 1996.133. számú eseti döntés*). Közös bántalmazás esetén tehát, amikor valamennyi elkövető tisztában van társa cselekvőségével, közömbös, hogy a súlyosabb minősítést megalapozó sérülést melyik elkövető fizikai erő kifejtése idézte elő; az okozott eredményért az elkövetők társtettesként felelnek (*BH 2017.284. számú eseti döntés*).
- [40] Miután a vádlottak szándékegységben bántalmazták a sértetteket, közömbös, hogy sértett1 esetében az életveszélyt, míg sértett2 esetében a nyolc napon túl gyógyuló sérülés bekövetkezését melyik vádlott magatartása okozta; ezért sértett1 sértett esetében valamennyi vádlott cselekményét egységesen társtettesként, a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntettének, míg sértett2 tekintetében a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdése szerint minősülő testi sértés büntettének kellett minősíteni.
- [41] A védőnek az eltérő minősítést célzó jogorvoslati kérelme tehát szintén nem volt megalapozott.

[42] **VI.**

- [43] Terhelt1 vádlott cselekményére a Btk. 81. §-a szerint irányadó halmazati büntetési tétel és annak középértéke helytállón került rögzítésre az elsőfokú bíróság részéről.
- [44] A bünteteskiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, és azokat a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.
- [45] Helytállón került sor annak rögzítésére, hogy Terhelt1 vádlott a társaival együtt útonálló, garázda módon követte el a bűncselekményt, ahogyan arra is, hogy a társtettesi elkövetésben megnyilvánuló fokozottabb társadalomra veszélyesség is súlyosító körülmény.
- [46] Mellőzni kellett ugyanakkor a súlyosító körülmények köréből a többszörös büntetettséget, illetve a büntetett előéletre vonatkozó utalást, hiszen a tényállás módosítása folytán a vádlott büntetlen előéletűnek minősül. Súlyosító körülmény ugyanakkor, hogy e bűncselekmény elkövetése után többször állapították meg a büntetőjogi felelősségét, és a vád tárgyává tett bűncselekményeket is büntetőeljárás hatálya alatt valósította meg.

- [47] Osztotta továbbá az ítéltábla a törvényszéknek azt az álláspontját is, mely szerint Terhelt1 vádlott esetében az idő múlása enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, hiszen szökése, elrejtőzése az eljárás elhúzódásához vezetett, amely miatt a távollétében került sor annak lefolytatására. Szintén nem lehetett a részleges ténybeli beismerését enyhítő körülménynek tekinteni, hiszen az a bűnösségre nem terjed ki. Végezetül, nem lehetett javára értékelni a büntetlen előéletét sem a személyében rejlő fokozottabb társadalomra veszélyességre is figyelemmel.
- [48] E bűnösségi körülményekre, valamint a bűncselekmények tárgyi súlyára figyelemmel az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány alkalmas a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérésére, az szükséges, egyben messzemenően méltányos is. A büntetés enyhítésére így nem volt törvényes lehetőség.
- [49] Erre figyelemmel az enyhítése végett előterjesztett védői fellebbezés nem vezethetett eredményre.
- [50] Az elsőfokú bíróság egyéb – a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjával, a mellékbüntetéssel, az előzetes fogvatartás beszámításával, a bűnjelekkel, valamint a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos – rendelkezései törvényesnek bizonyultak.
- [51] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2023. november 8.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 3.B.88/2023/12. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.82/2023/7. számú végzése folytán a 2023. évi november hó 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke